

TYGODNIK

WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Dron, który spadł na Litwie, miał ładunek wybuchowy **str. 2**

■ Warsztaty plastyczne „Sercem i Pędzlem” w Ejszyszkach **str. 4**

Rota

■ Dobiegł końca Jubileusz Światowych Dni Młodzieży w Rzymie **str. 1**

■ Pielgrzymim szlakiem z Bujwizd do Pryciun! **str. 1**

■ W gminie bezdańskiej po raz pierwszy odbyło się Święto Ogórka **str. 1**

PRENUMERATA 2025

Do 19 sierpnia trwa prenumerata na wrzesień 2025 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie za 23,12 euro – rocznie (indeks 0233); dla emerytów i osób niepełnosprawnych – 1,85 euro – miesięcznie za 22,18 euro – rocznie. (indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

100-lecie parafii Przemienienia Pańskiego w Porudaminie

Msze św., odpust i sakrament bierzmowania

W dniach 2–3 sierpnia w parafii Przemienienia Pańskiego w Porudaminie uroczystie obchodzono jubileusz 100-lecia jej istnienia. Z tej okazji odprawione zostały uroczyste Msze św. połączone z odpustem oraz udzieleniem sakramentu bierzmowania.

Głównym celebrazem był biskup pomocniczy archidiecezji wileńskiej Arūnas Poniškaitis, który w homilii podkreślił znaczenie lokalnej wspólnoty parafialnej i trwałości wiary mimo zmieniających się czasów.

W jubileuszowych obchodach wzięli udział licznie zgromadzeni parafianie, duchowni oraz goście z całego rejonu. Wydarzenie stało się nie tylko okazją do modlitwy, ale także do spotkań, wspomnień i wyrażenia wdzięczności wszystkim, którzy przez lata tworzyli historię tej parafii.

Diaamentowe gody Marii i Mieczysława Sankowskich z Koleśnik

60 lat razem na dobre i na złe

Nie każdy może pochwalić się takim dorobkiem. Maria i Mieczysław Sankowscy z Koleśnik właśnie świętują swoje diamentowe gody – 60 lat wspólnego życia, miłości, pracy i oddania rodzinie oraz społeczności lokalnej. Ich historia to opowieść o kresowym duchu, sile tradycji i niegasnącej miłości.

(Dokończenie na str. 5)

Wniosek o areszt dla 15-latka podejrzanego o zabójstwo rówieśnika

Wstrząsające morderstwo

Prokuratura zwróciła się do sądu z wnioskiem o aresztowanie na miesiąc nieletniego podejrzanego o zabójstwo w Wilnie swego rówieśnika. W niedzielę, 3 sierpnia, funkcjonariusze organów ścigania zatrzymali i aresztowali nieletniego podejrzanego o zabójstwo 15-latka w Wilnie.

Sąd Rejonowy w Wilnie w poniedziałek, 4 sierpnia, przychylił się do wniosku prokuratury i zezwolił na miesięczny areszt podejrzanego. Decyzja sądu nie jest prawomocna i można się od niej odwołać do Sądu Okręgowego w Wilnie.

W niedzielę rano, około godziny 9.15, w Wilnie znaleziono ciało zmarłego nieletniego (urodzonego w 2010 roku) ze śladami

(Dokończenie na str. 2)

Prezydent powierzył ministrowi finansów pełnienie obowiązków premiera

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda przyjął w poniedziałek, 4 sierpnia, dymisję premiera Gintautasa Paluckasa, któremu zarzuca się działania korupcyjne.

Do czasu powołania nowego rządu władzę sprawować ma dotychczasowy gabinet, a obowiązki premiera będzie pełnił minister finansów Rimantas Šadžius.

O podpisaniu stosownego dekretu poinformował agencję BNS doradca prezydenta Tomas Beržinskas.

Paluckas podjął decyzję o rezygnacji ze stanowiska po tym, gdy organy ścigania wszczęły dwa śledztwa przygotowawcze w związku z jego działalnością

gospodarczą. Zgodnie z prawem wraz z dymisją premiera ustępuje cały rząd.

Fot. Kancelaria Prezydenta RL

Polskie F-16 zakończyły misję na Litwie

31 lipca w Bazie Lotniczej Litewskich Sił Powietrznych w Szawlach nastąpiła zmiana jednostek wojskowych realizujących misję patrolowania przestrzeni powietrznej NATO w państwach bałtyckich – informuje Ministerstwo Obrony Kraju.

Swoją misję rozpoczął węgierski kontyngent, który będzie patrolował niebo nad Litwą, Łotwą i Estonią na myśliwcach Gripen. Już po raz czwarty weźmie on udział w działaniach Policji Powietrznej NATO w krajach bałtyckich.

Misję wzmocnią hiszpańscy żołnierze na myśliwcach Eurofighter Typhoon. Dla Hiszpanów to już dziewiąta misja nadzorowania przestrzeni powietrznej nad Litwą, Łotwą i Estonią.

Kończący misję polscy i rumuńscy żołnierze patrolowali przestrzeń powietrzną krajów

bałtyckich na ośmiu myśliwcach F-16. Kontyngenty liczyły około 300 żołnierzy (piloci, technicy, personel medyczny, zespoły wsparcia, specjaliści ds. łączności i inni specjaliści).

Misja Baltic Air Policing jest realizowana od 2004 roku, kiedy Litwa, Łotwa i Estonia we-

szły do NATO. Kraje bałtyckie nie posiadają własnego lotnictwa myśliwskiego, dlatego kraje członkowskie Sojuszu Północnoatlantyckiego wysyłają swoje myśliwce na półroczne zmiany do baz lotniczych w Szawlach na Litwie i Amari w Estonii.

Fot. Iwona Klimaszewska

„Wizz Air” uruchamia loty z Wilna do Krakowa

Węgierskie tanie linie lotnicze „Wizz Air” ogłosiły, że jesienią uruchomią regularne loty z Wilna do Krakowa.

Połączenie będzie dostępne od 26 października tego roku. Loty mają się odbywać cztery razy w tygodniu (w poniedziałki,

środy, piątki i niedziele). Obecnie regularne loty na trasie Wilno-Kraków wykonują linie lotnicze „Air Baltic”.

Nietrzeźwy 17-latek spowodował kolizję w rejonie wileńskim

W rejonie wileńskim doszło do wypadku drogowego, który spowodował śmierć 17-latek.

Jak informuje wileńska po-

licja, we wtorek w nocy we wsi Wybranciszki na terenie gminy Podbrzezie\ samochód marki Audi zderzył się z samochodem marki Mercedes Benz. Okazało

się, że za kierownicą audi znajdował się 17-latek, który był pod wpływem alkoholu (2,18 prom.). Podczas wypadku nikt nie doznał obrażeń.

Wstrząsające morderstwo

(Dokończenie ze str. 1)

przemocy. Podejrzany (urodzony w 2010 roku) został zatrzymany.

W mediach społecznościowych pojawiła się informacja, że podejrzany, który został doprowadzony na miejsce zbrodni, pokazał funkcjonariuszom, jak wykonał egzekucję i ukrył szczątki.

Portal „Delfi” donosi, że szczątki chłopca znaleziono nie tylko w kontenerze na ulicy Loku, ale także w pobliskim lasie.

Nieletni był poszukiwany jako zaginiony od soboty. Wszczęto śledztwo w sprawie zabójstwa.

Zgodnie z Kodeksem karnym,

sprawca zabójstwa podlega karze pozbawienia wolności od siedmiu do piętnastu lat. Zgodnie z prawem obowiązującym na Litwie nieletni mogą być sądzeni za morderstwo od 14. roku życia, a kara pozbawienia wolności nie może przekroczyć 10 lat.

Na podst. ELTA

Skarby znalezione w podziemiach katedry wileńskiej wpisano do Rejestru Dóbr Kultury

Minister kultury Šarūnas Birutis podpisał rozporządzenie, zgodnie z którym insygnia władców i inne skarby znalezione w grudniu ubiegłego roku w podziemiach katedry wileńskiej zostały wpisane do Rejestru Dóbr Kultury – informuje Ministerstwo Kultury.

Jak podkreślił, te znaleziska „są nieodłączną częścią historii naszej państwowości, dlatego musimy zrobić wszystko, aby przyszłe pokolenia mogły je zobaczyć i być z nich dumne”.

Do rejestru wpisano 10 kompletów, składających się z 58 cennych rzeczy. Oprócz koron, bereli i pierścieni królów polskich i wielkich książąt litewskich: Aleksandra Jagiellończyka, Barbary Radziwiłłówny i Elżbiety Habsburżanki, na liście znajdują się również tablica trumienna biskupa Benedykta Woyny, unikatowe tablice pamiątkowe z kaplicy św. Kazimierza, pektorały i pierścienie innych biskupów, historyczna kolekcja falerystyki, inna biżuteria i monety.

Ruchome dobra kultury wpisane do Rejestru Dóbr Kultury podlegają państwowej ochronie prawnej. Oznacza to możliwość uzyskania dodatkowych środków państwowych na ich badania, renowację i adaptację do celów ekspozycji publicznej. Biorąc pod uwagę wyjątkowe znaczenie insygniów władców, w przyszłości rozważona zostanie możliwość uznania ich za zabytki kultury – obiekty o najwyższym poziomie ochrony. Jeden z tych obiektów jest już ekspozycyjny w Litewskim Muzeum Narodowym.

Dron, który spadł na Litwie, miał ładunek wybuchowy

Dron, który 28 lipca wleciał na Litwę z Białorusi i został później odnaleziony na poligonie w rejonie janowskim, miał ładunek wybuchowy.

We wtorek, 5 sierpnia, na konferencji prasowej dowódca Sztabu Sił Powietrznych, pułkownik Dainius Paškevičius powiedział, że w dronie znaleziono 2 kilogramy materiałów wybuchowych. Nie udzielił jednak informacji na pytanie jednego z dziennikarzy, dlaczego ładunek

wybuchowy na dronie, który wleciał na Litwę, nie eksplodował i czy istniało prawdopodobieństwo, że tak mogło się stać. Powiedział tylko, że dla porównania, podobny dron typu Shahed może przenosić do 50 kg materiałów wybuchowych.

Ministra ochrony kraju Dovilė Šakalienė powiedziała, że prawdopodobnie jest to wystrzelony przez Rosję na Ukrainę dron Gerbera, który został zdezorientowany dzięki dobrej obronie i wylądował na Litwie. Później odnaleziony na poligonie w Gaižiūnai, gdzie został zneutralizowany przez saperów. „W każdym bądź razie sytuacja jest poważna. Nie mamy konkretnych informacji, że wysłano go na Litwę celowo” – mówiła Šakalienė.

Minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys podkreślił, że Litwa skierowała list do sekretarza generalnego NATO z prośbą o pomoc we wzmocnieniu obrony powietrznej Litwy.

„Poinformowaliśmy sojuszników o wstępnych szczegółach śledztwa (...) Podkreślam, że chodzi nie tylko o bezpieczeństwo Litwy, ale także UE i NATO. Skierowaliśmy list do sekretarza generalnego NATO, prosząc o dodatkowe środki obrony powietrznej” – powiedział Budrys.

Szefowa resortu obrony dodała, że „złożymy wniosek o rozmieszczenie eksperymentalnych środków obrony powietrznej na Litwie”.

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz,
radny samorządu
rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Sławomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvins 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

„Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku”.

Muzeum Kolejnictwa w Wilnie będzie otwarte również w niedziele

Od 1 sierpnia Muzeum Kolejnictwa w Wilnie jest otwarte dla zwiedzających również w niedziele.

Jak informują Koleje Litewskie (LTG), decyzja dotycząca godzin otwarcia muzeum została podjęta z uwagi na prośby zwiedzających. Muzeum zlokalizowane na dworcu kolejowym w Wilnie cieszy się dużym zainteresowaniem wśród podróżujących, zwłaszcza tych wybierających się na weekendowe wycieczki, dlatego potrzeba odwiedzenia muzeum w niedzielę odczuwalna była od dawna.

W każdą niedzielę, w godzinach od 10.00 do 18.00, na miłośników kolei i podróżników czekać będą dwie ekspozycje: w muzeum i plenerowa w Parku Torów, dokąd można dojść, schodząc z mostu nad torami kolejowymi, łączącego dworzec kolejowy z dzielnicą Nowy Świat.

Na wystawie w muzeum zwiedzający mają dostęp do 15 róż-

nych przestrzeni, podzielonych na stacje i perony. Korzystając z symulatora miejsca pracy maszynisty, zwiedzający poznają codzienne wyzwania związane z tym zawodem, w przechowalni bagażu zobaczą zapomniane bagaże, a może tylko w szafach swoich dziadków widziane torby i bilety, opowiadające prawdziwe historie z podróży pociągiem. Archiwa z pierwszych stacji ko-

lejowych pozwalają nam lepiej poczuć ducha różnych okresów historycznych.

W pozostałych salach zwiedzający odkryją ciekawe i nieoczekiwane historie dotyczące kolei. W strefie przeznaczonej dla dzieci można zobaczyć z bliska działającą makietę kolejową i odwiedzić perony: Wyzwań, Maluchów, Wiedzy lub Zabawy.

Fot. Koleje Litewskie

Odnaleziono Rosjanina, który uciekł z pociągu tranzytowego

Służby litewskie odnalazły obywatela Rosji, który w czerwcu w okolicach Kibartai przy granicy z obwodem kalininogradzkim uciekł z pociągu tranzytowego – poinformowało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

„Jego miejsce pobytu jest znane odpowiednim służbom, ale ze względu na trwające śledztwo nie

można ujawnić szczegółów” – podało ministerstwo.

Przypominamy, że 17 czerwca nad ranem funkcjonariusze kolejowego przejścia granicznego w Kibartach zostali powiadomieni, że obywatel Rosji (urodzony w 2004 r.) wyskoczył z pociągu tranzytowego relacji Adler–Kalininograd. Strażnicy graniczni

sprawdzili pociąg i nie znaleźli 21-letniego obywatela Rosji.

Gdy do stacji kolejowej w Kibartach pozostawało 25 minut jazdy (między stacjami Pilvišķs i Kibarty), konduktorka zauważyła otwarte drzwi pociągu, przez które mogła wyskoczyć wyżej wspomniana osoba.

Na podst. ELTA

Duksza zamieniła się w rwący potok

Ulewne deszcze, które na Litwę przyniósł południowy niż, zamieniły zazwyczaj spokojne i małe rzeki w rwące potoki. Gwałtownie wezbrała też Duksza, prawy dopływ Wilii.

„Po ulewnych deszczach Duksza gwałtownie wezbrała! W tym momencie górską rzekę pędzi jak szaloną, kotłuje się i pokazuje moc swego żywiołu. Jedyna górską rzekę na Litwie ukazuje się w całej swojej krasie – spektakl przyrody rozgrywa się na twoich oczach!” – czytamy na profilu Parku Regionalnego Wilii na Facebooku.

Duksza to prawy dopływ Wilii. Ma 29,2 km długości. Rzeką

ma swoje źródło w pobliżu wsi Giedraitiskiai w rejonie wilkomierskim. Wpływa do Wilii w pobliżu wsi Karmazyny w rejonie wileńskim.

Według Litewskiej Służby

Hydrometeorologicznej, obecnie nadal wzrasta poziom wody w rzekach. Przewiduje się, że w najbliższym czasie poziom wody będzie nadal rósł.

Na podst. neriesparkas.lt

Urząd Zatrudnienia: sytuacja na rynku pracy poprawia się

Europejski Barometr Rynku Pracy w lipcu odnotował stabilną sytuację na rynku pracy – na poziomie 99,7 pkt. Na Litwie w ciągu miesiąca perspektywy na rynku pracy poprawiły się – poinformował Urząd Zatrudnienia.

Jak podaje Urząd Zatrudnienia, główny wskaźnik Europejskiej Sieci Publicznych Służb Zatrudnienia i Niemieckiego Instytutu Badań nad Zatrudnieniem (IAB) wskazuje na nieznaczne oznaki wzrostu lub spadku na niektórych rynkach.

„Chociaż w niektórych krajach można zaobserwować wahania na rynku pracy, nie widać jeszcze żadnych znaczących zmian” – powiedział cytowany w komunikacie Enzo Weber, szef działu prognoz IAB.

Składnik bezrobocia nieznacznie wzrósł trzeci miesiąc z rzędu (+0,2) i osiągnął 99,3 pkt. Składnik zatrudnienia spadł w lipcu o 0,3 pkt. i osiągnął neutralny próg 100 pkt. Te niewielkie zmiany wskazują, że perspektywy europejskich rynków pracy pozostają stabilne.

Tymczasem na Litwie w ciągu najbliższych trzech miesięcy oczekuje się nieznacznej poprawy sytuacji. Barometr w lipcu osiągnął 101,5 pkt. (+1,1). Składniki bezrobocia i zatrudnienia wzrosły odpowiednio do 101,3 (+0,6) i 101,7 (+1,7) pkt.

Europejski Barometr Rynku Pracy to badanie realizowane przez 18 publicznych służb zatrudnienia w UE działających w ramach Sieci Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia.

Na podst. uzt.lt

Policja przeprowadzi kontrole na drogach. Sprawdzi m.in. trzeźwość rowerzystów

Departament Policji informuje, że w sierpniu policjanci będą prowadzili na drogach całego kraju działania prewencyjne. Funkcjonariusze będą m.in. sprawdzać trzeźwość kierowców, w tym rowerzystów, reagować na wykroczenia dotyczące prędkości. Zwrócić też uwagę na błędy popełniane przez kierowców przed przejściem dla pieszych.

16-18 i 25-27 sierpnia – kontrole trzeźwości kierowców pojazdów, w tym rowerów, elektrycznych pojazdów mikromobilnych, a także pod kątem narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych.

Do 10 sierpnia – kontrola dozwolonej prędkości pojazdów. Akcja będzie prowadzona na drogach poza miastem, o podwyższonym ryzyku. Uwaga będzie zwracana również na przypadki niebezpiecznej i chuligańskiej jazdy, manewrowania, wyprzedzania w miejscach, gdzie jest to zabronione, a także na jazdę kierowców na przejściach dla pieszych.

11-13 i 29-31 sierpnia – kontrola kierowców rowerów i pojazdów elektrycznych mikromobilnych, czy osoby, w tym osoby niepełnoletnie i dostawcy żywności, korzystający z tych pojazdów przestrzegają przepisów ruchu drogowego, chodzi o rozdział VIII „Wymagania

dla kierowców rowerów” oraz rozdział VIII(1) „Wymagania i zakazy dotyczące kierowców pojazdów elektrycznych mikromobilnych”.

20-22 sierpnia – policjanci będą sprawdzać, czy kierowcy zatrzymują się przed przejściem dla pieszych, kiedy wymagają tego przepisy ruchu drogowego.

Departament Policji przypomina, że funkcjonariusze komisariatów powiatowych, biorąc pod uwagę specyfikę wypadków drogowych na nadzorowanym terenie oraz wykroczenia popełniane przez uczestników ruchu drogowego, mogą podejmować dodatkowe działania.

Fot. Marlena Paszkowska

Zaleca się jechać do Polski przez Łódzkie

Osobom, planującym w ten weekend podróż samochodem do Polski, zaleca się jechać przez Łódzkie (lit. Lazdijai) albo wybierać inne mniej zatłoczone drogi graniczne. Obecnie transport towarowy jest kierowany przez Kalwarię, dlatego możliwy jest tam wzmożony ruch pojazdów i dłuższy czas oczekiwania na granicy – informuje Państwowa Służba Ochrony Granicy (VSAT).

Latem, szczególnie w weekendy, ze względu na wzmożony ruch podróżujących, na granicy litewsko-polskiej mogą tworzyć się korki.

VSAT przypomina, że od 7 lipca Polska wprowadziła kontrole na granicy z Litwą. Kontrola potrwa do 4 października. Decyzja ta została podjęta w związku z rosnącą skalą nielegalnej migracji wtórnej, kiedy część migrantów, którzy nielegalnie przekroczyli granicę białorusko-łotewską, próbuje dostać się do Polski przez Litwę, a następnie udać się do krajów Europy Zachodniej.

Obecnie litewscy strażnicy graniczni udzielają wsparcia swoim łotewskim kolegom – druga zmiana funkcjonariuszy Straży Granicznej pełni służbę w sąsiednim kraju. Ośmiu litewskich strażników granicznych przyczynia się do wzmocnienia ochrony granicy państwowej i zapobiegania nielegalnej migracji na granicy białorusko-łotewskiej.

VSAT zachęca osoby jadące samochodem do Polski do wcześniejszego zaplanowania trasy, monitorowania sytuacji na granicy i w miarę możliwości wybierania mniej zatłoczonych kierunków. Oprócz głównej drogi Łódzkie – Sejny zaleca się wybranie następujących dróg granicznych: Kalėdiškiai (LT) – Markiszki (PL); Lazdijai (LT) – Sejny (PL); Galiniai (LT) – Burbiszki (PL); Naujoji Alksnėnai (LT) – Krejwiany (PL); Žiogaičiai (LT) – Poszeszupie (PL); Vygreliai (LT) – Sudawskie (PL); Varteliai (LT) – Burniszki (PL).

NOWINY znad Solczy

Uczniowie z rejonu solecznickiego znajdują zatrudnienie latem

Zmotywowani i zdeterminowani

Lato to czas wakacji, niektórzy młodzi ludzie decydują się jednak na pracę a nie odpoczynek. Administracja Samorządu Rejonu Solecznickiego w ramach realizacji Programu Zatrudnienia Młodzieży w Okresie Letnim i Integracji na Rynku Pracy stworzyła warunki do zatrudnienia 25 młodych ludzi w instytucjach i przedsiębiorstwach rejonu. Celem programu jest stworzenie sprzyjających warunków do zwiększenia jakości zatrudnienia młodzieży w okresie wakacji letnich.

Tego lata młodzież w wieku od 16 do 18 lat podpisała trójstronne umowy z Administracją Samorządu Rejonu Solecznickiego i wybranym pracodawcą. Młodzież pracuje w starostwach Biała Waka, Jaszuny i Soleczniki, w gospodarstwach Ludmiły Bandalewicz, Pawła Griażnowa, Tatiany Nikonowej, w spółkach „Sadelijsa”, „Skardesta”, „Elstas”, „Rejben”, „Romista”, „Straikas”, „Uvela”, w Żłobku-Przed-szkolu „Pasaka”, w Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, w Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego, w Centrum Rekreacji i Sportu Rejonu Solecznickiego. W zależności od umowy z pracodawcą młodzież zdecydowała się pracować przez jeden lub dwa miesiące, obciążenie pracą również się różni – od 0,5 do 1 etatu, od tego zależy też wynagrodzenie każdego młodego człowieka.

„Cieszę się, że w tym roku dołączyło do nas jeszcze więcej pracodawców, którzy zgodzili się uczestniczyć w samorządowym programie zatrudnienia i przyjąć do pracy młodych ludzi bez doświadczenia. To duże wyzwanie i odpowiedzialność dla całego zespołu firmy czy instytucji. Dla młodych ludzi to też ważna lekcja i pierwszy krok w kierunku samodzielnego życia. Cieszę się, że biorący udział w programie młodzi ludzie są zmotywowani i zdeterminowani. Niektórzy z nich od kilku lat interesują się możliwością udziału w samorządowym programie zatrudnienia” – opowiada koordynator ds. młodzieży w Samorządzie Rejonu Solecznickiego Justyna Balon.

W tym roku Administracja Samorządu Rejonu Solecznickiego wzięła udział w ogłoszonym przez Agencję ds. Młodzieży konkursie na finansowanie projektów dotyczących zatrudnienia młodzieży w okresie letnim i integracji na rynku pracy w 2025 roku, w którym uzyskała pozytywną ocenę i otrzymała dodatkowe środki z budżetu państwa na realizację programu zatrudnienia.

W tym roku wpłynęło 29 wniosków. Jednak ze względu na ograniczoną liczbę miejsc pracy przypadających na jednego pracodawcę, nieprzedłożenie dokumentów umożliwiających właściwą ocenę zgodności kandydata z określonymi warunkami lub decyzję pracodawcy o nieuczestniczeniu w programie, trójstronne umowy o współpracy podpisano z 25 młodymi ludźmi.

W programie uczestniczy młodzież z Gimnazjum „Šilo” w Białej Wace, Gimnazjum im. P. K. Brzostowskiego w Turgielach, Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach, Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach, Gimnazjum im. A. Krepsztul w Butrymańcach, Gimnazjum im. Tysiąclecia Litwy w Solecznikach, Gimnazjum „Saulės” w Ucianie, jak również mieszkańcy rejonu solecznickiego pobierający naukę w Centrum Kształcenia Zawodowego w Olicie, Centrum Kształcenia Agroekologicznego w Wilnie oraz Konserwatorium im. Juozasa Tallat-Kelpšy w Wilnie.

Działania programu są finansowane ze środków budżetu Samorządu Rejonu Solecznickiego oraz budżetu państwa. W tym roku z budżetu Samorządu Rejonu Solecznickiego na realizację programu planuje się przeznaczyć 7 000 euro, a z budżetu państwa – 10 500 euro.

Warsztaty plastyczne „Sercem i Pędzlem” w Ejszyszkach

Zanurzyli się w świat sztuki

W dn. 28 lipca – 1 sierpnia br. za sprawą warsztatów plastycznych zatytułowanych „Sercem i Pędzlem” Dom Polski w Ejszyszkach tętnił życiem artystycznym. Tegoroczna edycja tradycyjnie zgromadziła imponującą liczbę uczestników – blisko pięćdziesięcioro młodych twórców w różnym wieku.

Każdy z nich odnalazł przestrzeń dla własnej wyobraźni, czerpiąc z dorobku twórczego znanych artystów jak i własnej indywidualnej wrażliwości. Od 25 lat plastyczne warsztaty letnie w Ejszyszkach stanowią ważny punkt w harmonogramie wakacyjnych inicjatyw – dla jednych są początkiem przygody ze sztuką, dla innych okazją do rozwijania posiadanych talentów i artystycznych pasji, dla jeszcze innych uczestników po prostu dobrą zabawą.

W ciągu pięciu dni uczestnicy zanurzyli się w świat sztuki, odkrywając różnorodne techniki plastyczne i czerpiąc inspirację z twórczości mniej lub bardziej znanych artystów z całego świata. Każdy dzień warsztatów miał odrębny temat i charakter techniki twórczej, lecz łączył je jeden wspólny motyw – kwiat, jako jeden z najbardziej wyrafinowanych elementów piękna przyrody. Proponowane tematy do prac pozwoliły młodym twórcom na rozwój oraz swobodne eksperymentowanie z formą, kolorem i kompozycją. Oto, jak wyglądała ta niezwykła podróż przez sztukę i wyobraźnię – dzień po dniu.

Pierwszego dnia uczestnicy warsztatów tworzyli „Wiszące ogrody kwiatowych wachlarzy” w stylu ginkgo, inspirowane dziełami Evy Madsen. Powstały oryginalne, wachlarzowe kompozycje, których podstawą była forma liścia miłorzębu – symbolu elegancji, harmonii i długowieczności.

Kolejnego dnia, podczas zajęć „Łąka w kropkę”, inspiracją była twórczość Yayoi Kusamy – japońskiej artystki znanej z cha-

rakterystycznej techniki punktowej i intensywnych kolorów. Młodzi artyści z dużym zaangażowaniem eksperymentowali z formą, kolorem i rytmem, tworząc własne kwiatowe kompozycje pełne energii i ekspresji. Powstałe prace zachwycają różnorodnością oraz odważnym podejściem do tematu.

Trzeci dzień – „Kwiecisty jazz” – poświęcony był twórczości Stacey Beach. Uczestnicy warsztatów skupili się na stylizacji kwiatów, geometrycznych wzorach i graficznych kontrastach. Efektem ich pracy były achromatyczne, symetryczne kompozycje kwiatowe – niezwykle ciekawe i oryginalne, które stały się wizytówką wystawy powarsztatowej.

Następnego dnia praca twórcza miała tytuł „Kwitające serce”. Dzieci i młodzież zapoznały się z twórczością Georgii O’Keeffe – ikony amerykańskiego modernizmu. Prace uczestników – inspirowane dużymi, symbolicznymi przedstawieniami kwiatów – miały na celu ukazanie emocji i delikatności form przyrody.

Cykl warsztatów zakończył dzień pt. „Kwieciste portrety”. Uczestnicy poznali sztukę Sandry Apperloo, analizowali, w jaki sposób portrety mogą łączyć się z naturą, tworząc harmonijną całość. Przy pomocy tworzenia form przestrzennych, powstały

portrety, w których dominowały egzotyczne kwiaty i roślinne ornamenty. Często też uczestnicy warsztatów wybierali drogę tworzenia kilku portretów – czyli kompozycji portretu rodzinnego.

Wernisaż twórczości uczestników warsztatów „Sercem i Pędzlem” odbył się 3 sierpnia w Domu Polskim w Ejszyszkach. Na otwarciu wystawy licznie przybyli uczestnicy warsztatów, rodzice, goście i sympatycy twórczości dzieci i młodzieży. Do zebranych przemówił wicemarszałek Samorządu Rejonu Solecznickiego Waldemar Śliżewski oraz dyrektor Domu Polskiego w Ejszyszkach Anna Jesvilienė. Tradycyjnie od wielu lat warsztaty prowadziła magister sztuki wizualnej Katarzyna Sokołowska.

Warsztaty nie tylko rozwijały zdolności plastyczne, lecz także inspirowały do głębszego spojrzenia na sztukę i otaczający świat, a powstała wystawa przypominała ogromny bukiet kwiatów, który symbolicznie został sprezentowany dla Domu Polskiego w Ejszyszkach, z okazji jubileuszu 25-lecia działalności.

Warsztaty plastyczne w Domu Polskim w Ejszyszkach odbyły się dzięki wsparciu finansowemu samorządu rejonu solecznickiego, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego oraz Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie.

ZIELNA
ŚWIĘTO
MATKI BOSKIEJ ZIELNEJ
2025
15 sierpnia
Turgiele

GODZ. 9.00 – MSZA ŚW. ODPUSTOWA
W KOŚCIELE PW. WNIĘBOWSTĄPIENIA
NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

GODZ. 11.00 – KONCERT, JARMARK
NA BOISKU GIMNAZJUM
IM. P. K. BRZOSTOWSKIEGO

60 lat razem na dobre i na złe

(Dokończenie ze str. 1)

Choć dzisiaj są nierozdzielnie związani z Koleśnikami, ich ślubna droga wiodła przez dwa miasta: cywilny ślub zawarli w Ejszyszkach, a kościelne „tak” powiedzieli sobie w Grodnie. Nieprzypadkowo. Bo choć pani Maria urodziła się na terenach dzisiejszej Białorusi, sama z uśmiechem podkreśla, że to nie była żadna „zagranica”, tylko Kresy – ziemię głęboko zakorzenione w polskości. – Zawsze mówiliśmy po polsku, obchodziliśmy polskie święta. Dla nas to była polska ojczyzna, mimo mapy – mówi z przekonaniem jubilatka.

Po ukończeniu szkoły pedagogicznej w Wilejce, pani Maria została skierowana do pracy w szkole w Koleśnikach. Los zadziałał szybko i skutecznie – zamieszkała w domu brata swojego

przyszłego męża. To tam poznała Mieczysława. A potem... jak to w życiu – iskra, zakochanie i decyzja na całe życie. Po ślubie osiedli w Koleśnikach, w rodzinnym domu Mieczysława – przeniesionym z osady jego rodziców. Dom ten stał się miejscem dorastania ich czwórki dzieci: Mieczysława, Bożeny, Grażyny i Jarosława.

Państwo Sankowscy całe życie związani byli z edukacją. Pan Mieczysław, absolwent studiów rolniczych, początkowo pracował w kołchozie, ale serce i powołanie przyciągnęły go do szkoły. Pracował jako nauczyciel, a przez pewien czas także jako dyrektor placówki.

Pani Maria, z kolei, była nauczycielką historii i pełniła funkcję wicedyrektorki. – Szkoła to był nasz drugi dom – mówi. Szczególnie ciepło wspomina czasy pracy z obecnym merem

rejonu Zdzisławem Palewiczem i wicemerem Józefem Rybakiem, którzy również przez lata związani byli ze szkołą w Koleśnikach. – To była prawdziwa drużyna – ambitna, pracowita, z wizją – dodaje z uśmiechem. – To osoby, które zawsze dbały o polskości... i w szkole, i teraz jako władze rejonu – podkreśla pani Maria.

Obecnie, po sześciu dekadach wspólnego życia, Sankowscy są dumni z tego, co razem osiągnęli. Cieszą się obecnością dzieci i wnuków. W ich domu nadal panuje gościnna atmosfera – pełna ciepła, opowieści i życiowej mądrości. I choć świat zmienił się nie do poznania od dnia ich ślubu, jedno pozostało niezmiennie – ich wzajemny szacunek, miłość i niegasnące poczucie humoru.

Podczas jubileuszu diamentowych godów nie zabrakło ser-

decznych życzeń. Małżonkom gratulacje i wyrazy uznania złożyli wicemer rejonu Waldemar Śliżewski, zastępca wydziału opieki społecznej i ochrony zdrowia Galina Rogoża oraz starosta gminy koleśnickiej Danuta Wilbik.

– W imieniu mera rejonu Zdzisława Palewicza oraz całej

społeczności lokalnej składamy Państwu najserdeczniejsze gratulacje. Wasze życie to piękny przykład oddania, pracy i miłości – do siebie nawzajem, do rodziny, ale też do naszej ziemi i wspólnych wartości. Dziękujemy za to świadectwo – powiedział wicemer Waldemar Śliżewski.

Triumf wileńskich kwietników na międzynarodowym konkursie

Litewskie podium

W międzynarodowym konkursie na najpiękniejszy ogród kwiatowy pierwsze miejsce zajął ogród przy Litewskim Narodowym Teatrze Opery i Baletu. Drugie miejsce zajął ogród przy placu Waszyngtona, a trzecie – wyjątkowy zielony dach nad basenem w Leszczyniakach – donosi Samorząd m. Wilna.

Organizacje dbające o parki i tereny zielone w Wilnie, Rydze i Tallinie od kilku lat organizują międzynarodowy konkurs na najpiękniejszy miejski ogród kwiatowy w trzech stolicach państw bałtyckich. W tym roku międzynarodowa komisja architektów krajobrazu odwiedziła kwietniki we wszystkich trzech stolicach i oceniła ich wygląd, dobór roślin, oryginalność i in. W Wilnie pierwsze miejsce w tym roku zajęły rabatki przy Litew-

skim Narodowym Teatrze Opery i Baletu. Jest to odnowiony, klasyczny ogród różany, wzbogacony trawami, które otulają łodygi róż i tworzą ciągłą falę kwiatów. Ogród ten został doceniony nie tylko przez profesjonalistów, ale też wśród wilnian, zdobywając nagrodę publiczności. Drugie miejsce zajął ogród kwiatowy na placu Waszyngtona, który wyróżnia się spokojną, subtelną estetyką – kwitną tu białe liliowce, astry i firletki, a tło tworzą różnorodne trawy. Trzecie miejsce zajął unikatowy zielony dach basenu w Leszczyniakach. Taras o powierzchni około 1000 metrów kwadratowych obsadzono dziewięcioma gatunkami rozchodnika i ponad trzema tysiącami innych roślin – tymiankiem, oregano, poziomkami, goź-

dzikami i innymi, odpornymi na upały i suszę. Przestrzeń ta jest otwarta dla mieszkańców. „Cieszymy się, że w tym roku te trzy wileńskie ogrody kwiatowe znalazły się w gronie laureatów konkursu. To dowód na to, że nasz kierunek – zrównoważony, dostosowany do wa-

runków miejskich, estetycznie zaprojektowany teren zielony – przynosi efekty” – mówi Vaiva Marozienė, gł. ogrodnik Parków Wileńskich. Jak podkreśla, Wilno podąża za nowoczesnymi trendami w zazielenianiu – coraz częściej stosuje się tu zasady zrównoważonego rozwoju, wybiera

się byliny, lokalne gatunki roślin, a także uwzględnia się promowanie bioróżnorodności i wyzwania związane ze zmianami klimatu. Samorząd zaprasza do obejrzenia ogrodów kwiatowych! To doskonała okazja, aby podziwiać miejskie tereny zielone i cieszyć się latem, które jeszcze trwa.

Spotkanie z Benediktasem Vanagasem, znanym rajdowcem litewskim

0 kulisach i wyzwaniach „małego życia”

W Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego odbyło się wyjątkowe spotkanie – gościem był znany litewski rajdowiec i uczestnik Rajdu Dakar Benediktas Vanagas.

„Choć sport motorowy i praca w Administracji Samorządu znacznie różnią się formą, to jednak łączy je wiele istotnych elementów – jasno określone cele, odpowiedzialność, praca zespołowa i umiejętność szybkiego reagowania na zmieniające się okoliczności. Cieszę się, że naszą administrację odwiedzają osoby, które potrafią inspirować, dzielić się swoim doświadczeniem i pomagać spojrzeć na codzienne wyzwania z innej perspektywy. Takie spotkania nie tylko sprzyjają rozwojowi osobistemu i zawodowemu, ale także wzmacniają wewnętrzną komunikację w organizacji” – mówił Vytautas Vansavičius, dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego,

który moderował dyskusję.

Podczas ponad godzinnej dyskusji z pracownikami administracji, Benediktas Vanagas otwarcie podzielił się swoim wieloletnim

doświadczeniem sportowym, opowiedział o codziennych przygotowaniach do jednego z najtrudniejszych rajdów na świecie – Rajdu Dakar, a także mówił o odpoczyn-

ku, próbach i wyzwaniach, które musi pokonywać. Zawodnik określał Rajd Dakar mianem „małego życia”, sprężonego do kilku tygodni, podczas których nieustan-

nie trzeba stawiać czoła nowym doświadczeniom i wyzwaniom, które wymagają nie tylko doskonałego przygotowania fizycznego, ale także odporności psychicznej.

W dyskusji podkreślono, że upór i dyscyplina są kluczowe w dążeniu do najwyższych celów zarówno na torze, jak i w codziennej działalności. Omówiono również znaczenie nietracenia koncentracji nawet w najtrudniejszych sytuacjach, umiejętności uczenia się na błędach i ciągłego dążenia do lepszych wyników.

Spotkanie z Benediktasem Vanagasem nie było jedynie zapoznaniem się z zawodnikiem, ale także okazją do wysłuchania jego inspirujących doświadczeń i spostrzeżeń na temat pracy zespołowej, strategicznego myślenia, zarządzania ryzykiem i niezłomnego dążenia do mety – to cechy równie ważne w środowisku pracy, w którym osiąga się najlepsze wyniki w swojej dziedzinie.

W Kowalczykach zostanie zainstalowany pilotażowy paczkomat

Wygodniejszy dostęp do usług pocztowych

SA „Lietuvos Paštas” informuje, że już w czwartym kwartale tego roku mieszkańcy Kowalczyk będą mogli korzystać z zainstalowanego pilotażowego (testowego) paczkomatu. To jeden z pierwszych kroków w realizacji rozbudowy sieci paczkomatów w rejonie oraz zapewnieniu wygodniejszej oraz bardziej dostępnej infrastruktury usług pocztowych.

„Cieszę się, że udało nam się osiągnąć pierwsze rezultaty we współpracy ze SA „Lietuvos Paštas”. Podczas spotkania, które odbyło się na początku czerwca, wspólnie szukaliśmy rozwiązań na poprawę dostępności usług

jonu” – mówi Vytautas Vansavičius, dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego.

3 czerwca br. w siedzibie Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego odbyło się spotkanie z przedstawicielami SA „Lietuvos paštas” oraz Ministerstwa Transportu i Łączności. Podczas spotkania omówiono możliwości rozbudowy sieci paczkomatów w miejscowościach Podbrzezie i Kowalczyki, a także oczekiwania mieszkańców, propozycje i dalsze działania.

Obecnie spółka prowadzi prace przygotowawcze do realizacji rozbudowy sieci paczkomatów, zgodnie z zarządzeniem Ministra

pocztowych, a dziś już widzimy pierwsze kroki – w miejscowości Kowalczyki zostanie zainstalowany pilotażowy paczkomat. To wyraźny sygnał, że potrzeby mieszkańców są uwzględniane, a rozpoczęte prace przynoszą konkretne rezultaty. Wierzę, że to dopiero początek – wygodne i nowoczesne usługi dotrą wkrótce do kolejnych miejscowości re-

Transportu i Łączności Republiki Litewskiej „W sprawie zatwierdzenia opisu wymagań dotyczących świadczenia powszechnych usług pocztowych”. Jak zaznacza „Lietuvos paštas”, będą oceniane różne alternatywy, które pomogłyby zapewnić dostępność usług paczkomatowych również w mniejszych miejscowościach, takich jak Podbrzezie.

Rejon wileński wspiera rodziny z noworodkami

Wyprawka dla niemowlaka i dodatkowy zasiłek

Samorząd Rejonu Wileńskiego, z troską o dobro powiększających się rodzin i pragnąc wesprzeć je w pierwszych chwilach rodzicielstwa, kontynuuje inicjatywę wsparcia dla rodzin z noworodkami. Przypominamy o dwóch ważnych formach wsparcia, przeznaczonych dla każdego noworodka w rejonie wileńskim – wyprawce dla niemowlaka i jednorazowym zasiłku.

Wyprawka dla niemowlaka od Samorządu Rejonu Wileńskiego przysługuje rodzinom, które:

- zarejestrowały narodziny dziecka w Urzędzie Stanu Cywilnego Samorządu Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno) nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia urodzenia;
- przynajmniej jeden z rodziców noworodka zadeklarował miejsce zamieszkania w rejonie wileńskim lub jest wpisany do ewidencji osób bez stałego miejsca zamieszkania w Samorządzie Rejonu Wileńskiego.

Zwracamy uwagę, że rejestracja narodzin noworodka i deklaracja miejsca zamieszkania to dwie różne procedury, które rodzice czasem mylą. Szczególnie ważne: jeśli narodziny noworodka są rejestrowane online, należy wybrać Urząd Stanu Cywilnego Samorządu Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno) – tylko w takim przypadku rodzinie będzie przysługiwać wyprawka dla niemowlaka.

„Cieszymy się, że w rejonie wileńskim rejestruje się coraz więcej noworodków. Rozumieemy oczekiwania rodziców i i przepraszamy, że w tej chwili wszystkie wyprawki zostały już rozdane.

Jednak procedury przetargowe są już zakończone, a ich wydawanie planuje się wznowić pod koniec września lub na początku października, gdy tylko nowa partia wyprawek dotrze do samorządu. O dostępności wyprawek samorząd poinformuje w osobnym komunikacie” – mówi kierowniczka Urzędu Stanu Cywilnego Brigita Jankowska.

Wyprawka dla niemowlaka składa się z przydatnych akcesoriów do codziennej pielęgnacji, snu, karmienia i higieny malucha. W jej skład wchodzi: termometr bezdotykowy, komplet pościeli, kocyk, ręcznik z kapturkiem, zestaw do pielęgnacji, miękkie pieluszki sensoryczne, gryzak, grzechotka, miseczka z pokrywką i łyżeczką, uchwyt na smoczek z drewnianym zapięciem, komplet bawełnianych pieluch. Wartość jednej wyprawki wynosi 150 euro.

Wyprawka dla niemowlaka nie podlega zwrotowi ani wymianie na środki pieniężne.

Samorząd przyznaje dodatkowy jednorazowy zasiłek po urodzeniu dziecka

Przypominamy, że mieszkańcy rejonu wileńskiego, którzy doczekali się noworodka, mogą otrzymać nie tylko wyprawkę z

artykułami dla niemowlaka, ale także jednorazowy zasiłek finansowy od samorządu w wysokości 210 euro (3 BSI).

Zasiłek przysługuje rodzinom, gdy:

- przynajmniej jeden z rodziców przez co najmniej 12 miesięcy przed narodzinami dziecka zadeklarował miejsce zamieszkania w rejonie wileńskim lub był wpisany do ewidencji osób bez stałego miejsca zamieszkania w Samorządzie Rejonu Wileńskiego i faktycznie zamieszkuje na terenie rejonu.

Ważne. Zasiłek przysługuje tylko dzieciom urodzonym od 1 stycznia 2025 r. (włącznie). Jednorazowy zasiłek wypłacany jest za każde urodzone dziecko.

Aby otrzymać jednorazowy zasiłek, jeden z rodziców musi złożyć wniosek do samorządu nie później niż w ciągu 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek można złożyć osobiście, pocztą, drogą elektroniczną (za pośrednictwem państwowego systemu e-administracji) lub przez upoważnioną osobę. Decyzja o przyznaniu zasiłku zapada w ciągu 20 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku i wszystkich wymaganych dokumentów.

W stolicy

W starostwie Żyrmuny odnowiona zostanie przestrzeń

W stołecznym starostwie Żyrmuny odnowiona zostanie przestrzeń między ulicami Žirmūnų i Kareivių. Realizująca projekt spółka „Vilniaus vystymo kompanija” wybrała wykonawców do uporządkowania terytorium – Samorząd m. Wilna podpisał umowę ze spółką „Skomintos statyba”.

W skwerze Žirmūnų na powierzchni 1,36 ha planowana jest całkowita renowacja istniejącej infrastruktury, wymiana zużytych chodników i schodów oraz stworzenie nowoczesnych stref sportowych i rekreacyjnych. Teren przy ul. Žirmūnų 111B otoczony jest domami mieszkalnymi i garażami, a jego mieszkańcy wykorzystują go głównie do spacerów i wyprowadzania psów.

Odnowiona przestrzeń publiczna stworzy możliwości nowych form rozrywki i wypoczynku dla wszystkich mieszkańców dzielnicy Żyrmuny. Nowy skwer będzie się wyróżniał różnicą wysokości: podzielony jest na dwa tarasy – górny, który znajduje się bliżej budynków mieszkalnych i dolny, położony bliżej ul. Kareivių. Dolny taras – serce tej przestrzeni – połączy w sobie różne aktywności. Tarasy dolny i górny połączy rampa przystosowana dla osób niepełnosprawnych oraz rodziców z wózkami dziecięcymi. Na szczycie rampy zaprojektowano

wano niewielki punkt widokowy – najwyższy punkt przestrzeni, z którego rozciąga się najciekawszy widok – szkoleniowa ścieżka rowerowa w kształcie ósemki. W jej środku zaprojektowano place zabaw dla starszych dzieci. Część rampy, która graniczy ze ścieżką rowerową, ozdobi ściana oporowa pokryta rysunkami.

Na górnym tarasie planowane jest odnowienie placu w kształcie rombu – stare kostki brukowe zostaną w niej zastąpione nowymi kostkami betonowymi o różnych kolorach i fakturach. Obok ścieżek ustawione zostaną ławki. W miejscu schodów, którymi

obecnie można zejść z placu w kształcie rombu na plac zabaw, wykonawcy urządkują bezpieczną ścieżkę o łagodnym nachyleniu. Stary plac zabaw zastąpiony zostanie nowym z nawierzchnią z gumy EPDM dla najmłodszych dzieci. Dla starszych dzieci plac zabaw zaprojektowano na dolnym tarasie. W zachodniej części skweru powstanie duża strefa sportowa.

Wartość umowy o roboty budowlane wynosi 1,68 mln euro. Po sporządzeniu projektu prace mają się rozpocząć pod koniec 2025 roku i miałyby zostać zakończone do końca roku.

Staw w Jerozolimce – ważne siedlisko ptaków i zwierząt

Jadąc ulicą Jeruzalės, nieopodal ronda Santariškių, otwiera się widok na staw w Jerozolimce. Jest to popularne wśród mieszkańców miejsce na spacer. Choć niektórzy chcieliby tu widzieć więcej otwartej wody i mniej roślinności, staw ten jest ważnym siedliskiem dla różnych ptaków i innych dzikich zwierząt – właśnie takie naturalne, pokryte roślinnością miejsca wybierają one na swoje siedliska.

Staw w Jerozolimce ma niewielki przepływ wody, dlatego naturalnie gromadzi się w nim mul, bujnie rosną trzciny i inne rośliny brzegowe. Staw stopniowo staje się płytki, a powierzchniowe ścieki przyspieszają te procesy. Jednak biolodzy i ekolodzy podkreślają, że są to naturalne cykle przyrodnicze. Zdaniem biologów staw w Jerozolimce byłby odpowiednim siedliskiem dla perkoz – ptaka, który gniazduje w płytkich, obficie pokrytych roślinnością wodną miejscach. W przeciwieństwie do perkoza dwuczubego, żyjącego na większych i bardziej otwartych jeziorach (na przykład na Zielonych Jeziorach), perkoz doskonale

się czuje w tak zarośniętych miejscach, jak staw w Jerozolimce.

Można tu również spotkać samotnika, strumieniówkę, raniuszkę zwyczajnego, potrzosa zwyczajnego i inne ptaki, dla których mokradła są naturalnym schronieniem. Miejscowi mieszkańcy zauważyli, że co roku gniazdują tu łabędzie, a w pobliżu osiedliły się bobry. Obecnie park w Jerozolimce jest w trakcie zagospodarowania – urządzane są różnego rodzaju ścieżki, w miejscach bardziej wrażliwych, by chronić korzenie drzew, jak również w miejscach podmokłych ścieżki są budowane

na metalowych słupach. Powstaną również tarasy umożliwiające dostęp do wody i rekreację nad wodą. Ogółem w parku planowane jest wytyczenie około 3,5 km tras pieszych. Przewidziano również infrastrukturę dla osób niepełnosprawnych – podjazdy. Urządzone zostaną tu też schody, place zabaw i boiska sportowe dla odwiedzających w różnym wieku. Po tym, gdy poprawiony zostanie stan stawu, zostanie w nim zainstalowana fontanna. Ruchoma woda nasyci staw tlenem i spowolni procesy zamulania. Prace porządkowe mają zostać zakończone do maja 2026 roku.

W dzielnicy Perkūnkiemis powstanie nowe progimnazjum

W szybko rozwijającej się dzielnicy Perkūnkiemis powstanie nowe progimnazjum. Samorząd m. Wilna wydał pozwolenie na budowę szkoły, która będzie miała siedzibę przy ul. Pavilnionių 25. Za realizację projektu odpowiada spółka „Vilniaus vystymo kompanija”.

Nowe progimnazjum nie tylko pomoże rozwiązać problem braku miejsc edukacyjnych w Wilnie, stanie się też nowoczesnym przykładem kampusu naukowego. Progimnazjum powstanie na terenie o powierzchni 1,48 ha. W czteropiętrowym budynku będzie się uczyło około 610 uczniów, będą tu czynne 22 klasy, a kadre szkoły będzie stanowić około 65 nauczycieli.

W architekturze nowej szkoły nacisk położono na naturalne przejście między przestrzenią wewnętrzną a zewnętrzną. Z drugiego piętra uczniowie będą mieli bezpośredni dostęp na dziedziniec szkolny, a przestrzeń do zabawy zostanie urządzona nawet na dachu biblioteki. Na trzecim piętrze zaprojektowano otwarty ogród, a na czwartym – taras, który będzie stanowił przedłużenie lekcji przyrody na świeżym powietrzu. Całość uzupełni elektrownia słoneczna na dachu, która będzie kształtować świadomość dzieci w zakresie zrównoważonej energetyki.

Wewnętrzny dziedziniec szkoły stanie się jej centrum – miejscem spotkań, przerw i zajęć na świeżym powietrzu. „Sercem” gimnazjum będzie z kolei rozciągające się na całej wysokości budynku atrium, które zapewni przestrzeni jasność i otwartość. Będą z niego widoczne wszystkie główne przestrzenie, każdy uczeń będzie mógł więc się łatwo orientować i czuć się częścią społeczności. W szkole zainstalowana zostanie cała niezbędna infrastruktura nie tylko do nauki, ale też do twórczości i aktywności fizycznej. Planowane są klasy specjalistyczne – krawieckie i przyrodnicze, jak również – warsztaty stolarskie i pracy z metalem, kuchnia szkoleniowa, sale teatralna i kinowa, a także innowacyjne fablabry (laboratoria cyfrowej fabrykacji).

Projektanci poświęcili wiele uwagi przestrzeniom publicznym przy szkole, które się przyczynią do kształtowania wizerunku i tożsamości dzielnicy Perkūnkiemis. Drewniane wykończenie fasady to nie tylko wybór estetyczny, ale też wyjątkowe rozwiązanie architektoniczne, podkreślające innowacyjne podejście do projektowania budynków publicznych. Na potrzeby sportu przewidziano aż dwie sale – dużą salę o powierzchni około 1 050 m kw. oraz małą salę na dodatkowe zajęcia. Obok szkoły powstanie boisko o powierzchni 2 000 m kw., natomiast basen z osobnym wejściem po godzinach pracy szkoły będzie dostępny również dla społeczności lokalnej.

Przetarg na budowę planowany jest w tym roku, a szkoła miałyby zostać otwarta w 2027 roku.

Na lotnisku otwarto przestrzeń do zabaw i poznawania

Na wileńskim lotnisku – w sektorze, z którego odbywają się rejsy do krajów spoza strefy Schengen – otwarto dla najmłodszych podróżnych nową edukacyjną przestrzeń do zabaw. Jej celem jest zapoznanie ich z Wilnem – Zieloną Stolicą Europy 2025. Póki rodzice czekają na lot, dzieci mogą fajnie spędzać czas, a przy okazji dowiedzieć się więcej o przyrodzie miasta, różnorodności biologicznej i zasadach zrównoważonego rozwoju.

Nowa przestrzeń została urządzona jako interaktywna strefa edukacyjna, w której jest wiele gier pobudzających ciekawość i rozwijających umiejętności motoryczne. Dzieci znajdą tu grę „Podróż sortowania”, kostki poznawcze o ptakach i zwierzętach, zadania dotyczące transportu miejskiego, rosnących w Wilnie drzew i mieszkańców lasu. Wszystko to pomoże im stawiać pierwsze kroki w kierunku poznawania bardziej zrównoważonego i świadomego stylu życia.

Jak podkreśla kierowniczka projektu „Wilno Zieloną Stolicą Europy 2025” Jurga Pociūtė-Mikūtienė, przestrzeń ta to kolejna okazja, by przekazać idee zrównoważonego rozwoju w atrakcyjny i łatwy do zrozumienia sposób. Rzecznik prasowy Litewskich Portów Lotniczych Tadas Vasiliauskas zaznacza, że takie inicjatywy w znacznym stopniu przyczyniają się do poprawy komfortu pasażerów, zwłaszcza rodzin z dziećmi.

„Rodziny z dziećmi stanowią znaczną część naszych pasażerów, dlatego takie inicjatywy jak przestrzeń edukacyjna dla dzieci są dla nas priorytetowe. Pomagają one nie tylko zapewnić dzieciom zajęcia, ale też przyczyniają się do poprawy wskaźników satysfakcji pasażerów” – mówi Vasiliauskas.

Przestrzeń ta nieprzypadkowo urządzona została w sektorze, z którego odbywają się rejsy do krajów spoza strefy Schengen – właśnie stąd realizowane są loty czarterowe do Turcji czy Egiptu, dokąd najczęściej podróżują rodziny z dziećmi. Edukacyjna przestrzeń na lotnisku będzie stale, najmłodsi podróżnicy zapraszani są więc do odkrywania zielonej strony Wilna przy okazji każdej podróży.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 7 sierpnia	Piątek 8 sierpnia	Sobota 9 sierpnia	Niedziela 10 sierpnia	Poniedziałek 11 sierpnia	Wtorek 12 sierpnia	Środa 13 sierpnia
21°C	22°C	24°C	24°C	24°C	23°C	25°C
11°C	13°C	13°C	15°C	14°C	16°C	15°C
Księżyc:						
VIII 01 1 KWADRA		VIII 09 PEENIA		VIII 16 OSTATNIA KWADRA		VIII 23 NÓW

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 7 sierpnia

Słońce: wsch. – 5.40, zach. – 21.07
Długość dnia – 15 godz. 27 min.
Alberta, Donata, Doroty, Edmunda, Kajetana, Klaudii, Konrada

Piątek, 8 sierpnia

Słońce: wsch. – 5.41, zach. – 21.05
Długość dnia – 15 godz. 23 min.
Emiliana, Esmeraldy, Jana, Mirona

Sobota, 9 sierpnia

Dzień Ludności Tubylczej
Słońce: wsch. – 5.43, zach. – 21.03
Długość dnia – 15 godz. 20 min.
Edyty, Juliana, Rolanda, Romana,

Niedziela, 10 sierpnia

Słońce: wsch. – 5.48, zach. – 21.01
Długość dnia – 15 godz. 16 min.
Amadeusza, Bianki, Bogdana, Borysa

Poniedziałek, 11 sierpnia

Słońce: wsch. – 5.47, zach. – 20.59
Długość dnia – 15 godz. 12 min.
Alojzego, Filomeny, Klary, Ligii, Maurycego, Zuzanny

Wtorek, 12 sierpnia

Międzynarodowy Dzień Młodzieży
Słońce: wsch. – 5.49, zach. – 20.57
Długość dnia – 15 godz. 08 min.
Aniceta, Euzebiusza, Joanny, Juliana, Lecha, Wiktorii

Środa, 13 sierpnia

NMP Kalwaryjskiej
Słońce: wsch. – 5.51, zach. – 20.55
Długość dnia – 15 godz. 04 min.
Diany, Gertrudy, Hipolita, Kasjana, Maksyma, Radegundy, Radomiły

7 SIERPNI

1822 – urodziła się hrabianka Maria Kalergis (jako Nesselrode), pianistka, mecenas sztuki (zm. 1874); wielka miłość C. K. Norwida.

1942 – Amerykanie dokonali desantu (pierwszy w obliczu nieprzyjaciela) na wyspie Guadalcanal – początek kontrofensywy lądowej.

1992 – etiopska biegaczka Derartu Tulu, wygrywając bieg na 10 000 m, została pierwszą czarnoskórą mistrzynią olimpijską z Afryki.

8 SIERPNI

1932 – urodził się w Wilnie Andrzej Ehrenfeucht, amerykański matematyk pochodzenia polskiego, znany z badania elementarnej równoważności modeli w języku teorii gier (gra Ehrenfeuchta-Fraïsségo).

9 SIERPNI

1842 – zmarł w Nancy (Francja) Włodzimierz Gadon, dowódca oddziałów powstańczych w 1794 i 1831 na Żmudzi, potem na emigracji, autor *Statystyki Księstwa Żmudzkiego* (1839) (ur. 1775).

1922 – litewski Sejm przyjął decyzję o wprowadzeniu lita; nowy pieniądz wszedł do obrotu 2 X.

1942 – została zamordowana w KL Auschwitz Teresa Benedykta od Krzyża (właśc. Edyta Stein), święta, niemiecka filozofka i teolożka pochodzenia żydowskiego, karmelitanka (ur. 1891); patronka Europy.

10 SIERPNI

1622 – hetman polny litewski Krzysztof Radziwiłł zawarł bez

wiedzy króla Zygmunta III Wazy zawieszenie broni ze Szwedami, przekształcone następnie w rozejm obowiązujący do marca 1625.

11 LIPCA

1922 – urodził się Ogden Richardson Lindsley, amerykański psycholog, twórca metody „nauczania precyzyjnego” (zm. 2004).

1932 – urodził się Fernando Arrabal, hiszpański pisarz, dramaturg, poeta, przedstawiciel teatru absurdu (*Cmentarzysko samochodów*).

1942 – w imieniu polskich środowisk katolickich Zofia Kossak-Szczucka opublikowała zdecydowany protest przeciw zagładzie Żydów na terenie okupowanej Polski.

1972 – zmarł Max Theiler, południowoafrykański bakteriolog, wirusolog, w 1937 opracował szczepionkę przeciwko żółtej febrze – Nagroda Nobla z 1951 (ur. 1899).

12 SIERPNI

1922 – w Wilnie została założona księgarnia Św. Wojciecha (ul. Dominikańska, ob. kościoła pw. Ducha Świętego); przy niej antykwariat.

1932 – urodziła się Sirikit Kitiyakara, królowa Tajlandii, żona króla Bhumibola Adulyadeja; w Tajlandii Dzień Matki.

13 SIERPNI

1872 – urodził się Richard Martin Willstätter, niemiecki chemik pochodzenia żydowskiego, opracował warunki syntezy totalnej kokainy, laureat Nagrody Nobla z 1915 (zm. 1942).

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Francja zwróci dobra kultury. Zagabiła je w koloniach w XIX i XX wieku

Francja jest gotowa zwrócić dobra kultury znajdujące się w jej muzeach państwowych zagrabione w czasach kolonialnych. Projekt ustawy w tej sprawie dotyczy dzieł przywłaszczonych w latach 1815-1972. Pod warunkiem, że obiekty zostały przejęte nielegalnie.

Ministerstwo kultury poinformowało, że zgodnie z projektem dzieła znajdujące się w zbiorach państwowych we Francji powinny wrócić do krajów, które „zostały ich pozbawione w wyniku nielegalnego przywłaszczenia” od roku 1815 do 1972. Chodzi o dobra kultury, które zostały uzyskane poprzez kradzież, rabunek, czy też przekazanie w sytuacji przymusu bądź przemocy. W tekście nie użyto przy tym słowa „kolonizacja”.

O zwrocie dóbr będzie mogła decydować przez dekret Rada Stanu - instytucja, która we Francji opiniuje projekty ustaw i zarazem pełni funkcję naczelnego sądu administracyjnego. Do tej pory do każdego zwrotu przyjmowano osobną ustawę. Nowe zasady pozwolą więc uniknąć zwracania się za każdym razem do parlamentu.

Specjalna komisja, złożona z ekspertów i historyków z Francji i z kraju wnioskującego o zwrot dóbr, będzie ustalać czy dzieła te

zostały uzyskane nielegalnie.

Ustalone w ustawie ramy czasowe - lata 1815-1972 - odnoszą się do okresu między zakończeniem wojen napoleońskich (gdy po raz pierwszy w Europie dokonano zwrotu dóbr) i przyjęciem konwencji UNESCO o ochronie dóbr kultury.

Tysiące wniosków czekają na rozpatrzenie

W ciągu ostatnich sześciu lat Francja zwróciła łącznie 27 dóbr kultury, w tym 26 - Beninowi (w 2021 r.). Tymczasem takie kraje jak Algieria, Madagaskar czy Wybrzeże Kości Słoniowej złożyły łącznie kilka tysięcy wniosków, według danych z 2023 r. Dla porównania, Niemcy zwróciły Nigerii do 2022 r. 1100 dzieł.

17 lipca br. Francja zwróciła

historyczny bęben Djidji Ayokwe, o który upominały się władze Wybrzeża Kości Słoniowej. Trzymetrowy i ważący 450 kg sakralny instrument znajdował się w paryskim muzeum kultur pozaeuropejskich (quai Branly). Do Francji trafił w 1929 r. po tym, gdy w 1916 r. przejęły go władze kolonialne. Był pierwszą pozycją na liście 148 dóbr kultury, którą Wybrzeże Kości Słoniowej przedstawiło Francji w 2019 r.

Przy okazji decyzji parlamentu o zwrocie bębna francuski senator Pierre Ouzoulis zapewniał, że wokół tej kwestii pojawił się „konsensus polityczny”, mimo różnic dotyczących pamięci o czasach kolonialnych.

Na podst. PAP

Fot. Ian Kelsall/Pixabay

ŚMIECH NA ZDROWIE

Jedzie blondyna samochodem pod prąd. Policjant ją zatrzymuje i pyta:

– Czy pani wie gdzie pani jedzie?

– No tak, jadę na zebranie ale chyba się już skończyło, bo wszyscy wracają.

♦ ♦ ♦ ♦

Żona mówi zalotnie do męża:
– Wkrótce czeka cię romantyczny wieczór i noc z piękną kobietą.
Mąż:
– A ty co? Znowu w delegację jedziesz?

♦ ♦ ♦ ♦

Żona wróciła do domu z kliniki chirurga plastycznego.
– Jak ci się podobam?
Mąż przygląda się jej uważnie i mówi:
– Zrobili co mogli.

♦ ♦ ♦ ♦

– Kto ci podbił oko?
– Wyciągnąłem dziewczynę z wody.
– I ona cię tak urządziła?
– Nie, akurat wtedy żona weszła do łazienki.

♦ ♦ ♦ ♦

Dlaczego panny są szczuplejsze niż mężatki?

Bo panna przychodzi do domu, patrzy co ma w lodówce i idzie do łóżka. Mężatka przychodzi do domu, patrzy co ma w łóżku i idzie do lodówki.

♦ ♦ ♦ ♦

– Chłopaki, co wy tam robicie z tym niewypałem?
– Piłujemy.
– Przecież on wam wybuchnie!
– Nie szkodzi. Mamy drugi.

♦ ♦ ♦ ♦

– Wystąpię do sądu o rozwód. Moja żona nie rozmawia ze mną już sześć miesięcy!
– Opamiętaj się chłopie! Gdzie ty znajdziesz taką drugą żonę?

♦ ♦ ♦ ♦

Trzech studentów z Danii: Lars, Larsen i Larsoden pojechało na Erasmusa do Czech.

Czechom jednak Duńczycy bardzo się mylili i nigdy nie wiedzieli który jest który.

Czesi więc postanowili czytać ich nazwiska od końca...

♦ ♦ ♦ ♦

Teściowa do zięcia:

– No i jak ci smakował dzisiaj obiadek?

– Ooo, widzę, że mamusia znowu dąży do kłótni!

♦ ♦ ♦ ♦

– Żona do męża:

– Wiesz, dziś jak przechodziłam w przedpokoju, to zegar spadł tuż za mną.

– Zawsze się cholera spóźniał.

♦ ♦ ♦ ♦

Profesor egzaminuje blondynkę. Kiedy na kolejne pytanie nie otrzymuje odpowiedzi zaczyna przeglądać jej indeks.

– Widzę że z innych egzaminów też ma pani same niedostateczne. Jaki jest właściwie pani ulubiony przedmiot?

– Smartfon.

9 771648 531003